ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Bratislava, 20. 9. 2012

Správa z mimoriadnej kontroly hygienických požiadaviek v zariadeniach poskytujúcich stravovacie služby na vybraných turistických trasách v spolupráci s orgánmi Slovenskej obchodnej inšpekcie

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 152/1995 Z. z.“) vo veci výkonu úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky požiadal regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (ďalej len „RÚVZ“) o vykonanie mimoriadnej kontroly hygienických požiadaviek v zariadeniach poskytujúcich stravovacie služby na vybraných turistických trasách, ktorá sa uskutočnila v termíne od 30. 8. do 7. 9. 2012, v spolupráci s orgánmi Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Cieľom kontroly bolo preveriť, či zariadenia poskytujúce stravovacie služby, vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt a motorestov dodržiavajú hygienické podmienky pre osobnú hygienu stravníkov podľa § 6 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 533/2007 Z. z.“), ako aj ostatné hygienické požiadavky na osobnú hygienu zamestnancov, prevádzkovú hygienu a na bezpečnosť pokrmov rýchleho občerstvenia.

<u>Pri kontrole sa pracovníci RÚVZ zamerali na nasledovné:</u>

- predloženie živnostenského oprávnenia na prevádzkovanie,
- predloženie rozhodnutia RÚVZ na prevádzkovanie kontrolovaného zariadenia,
- v súlade s § 6 ods. 5, 6, 7 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú všeobecné požiadavky na vybavenie a úroveň zariadení na osobnú hygienu pre stravníkov, preveriť:
  - či sú vyčlenené pre stravníkov samostatné zariadenia na osobnú hygienu (záchody) oddelené pre mužov a pre ženy,
  - či je zabezpečené, aby zariadenie na osobnú hygienu nemalo priamy vchod z prevádzky zariadenia spoločného stravovania (je vybavená predsieňou),
  - či je zabezpečené dostatočné osvetlenie a osobitné vetranie,
  - či sú zariadenia na osobnú hygienu vybavené toaletným papierom,
  - či v predsieni zariadenia na osobnú hygienu je zabezpečené:
    - umývadlo s prívodom tečúcej teplej

vody s teplotou najmenej 45°C a prívodom studenej pitnej vody,
- mydlo,
- zariadenie na osušovanie rúk alebo hygienický prostriedok na utretie rúk, ak je utretie rúk zabezpečené papierovými utierkami, musí byť k dispozícii aj nádoba na použité papierové utierky.

- preverenie, či sú zariadenia na osobnú hygienu funkčné a či sú udržiavané v dobrom technickom stave a čistote podľa § 2 ods. 1 a 2 písm. a) vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. v rámci celého zariadenia spoločného stravovania.

Zhrnutie

V rámci mimoriadnej kontroly bolo v termíne od 30. augusta do 7. septembra 2012 **skontrolovaných 218** hygienických zariadení v reštauráciách, motorestoch, kaviarňach, bistrách, hostincoch, bufetoch poskytujúcich samoobslužné rýchle občerstvenie a doplnkové stravovanie, ktoré sa nachádzajú na tranzitných trasách v Slovenskej republike na čerpacích staniciach pohonných hmôt a odpočívadlách. Trasy pre výkon kontroly hygienických zariadení sú uvedené v Prílohe 1. Najviac prevádzok bolo skontrolovaných v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Košiciach (16 prevádzok), RÚVZ so sídlom vo Zvolene a RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom (po 14 prevádzok), RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici a RÚVZ so sídlom v Nitre (po 11 prevádzok) a v územnom obvode RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne (10 prevádzok). Spolu bolo najviac prevádzok skontrolovaných v Banskobystrickom kraji (56 prevádzok), v Žilinskom kraji (43 prevádzok) a v Košickom kraji (41 prevádzok), najmenej v Trenčianskom kraji (9 prevádzok). **Nedostatky** sa zistili **v 35 prevádzkach** (čo predstavuje 16,05 %).

Graf 1

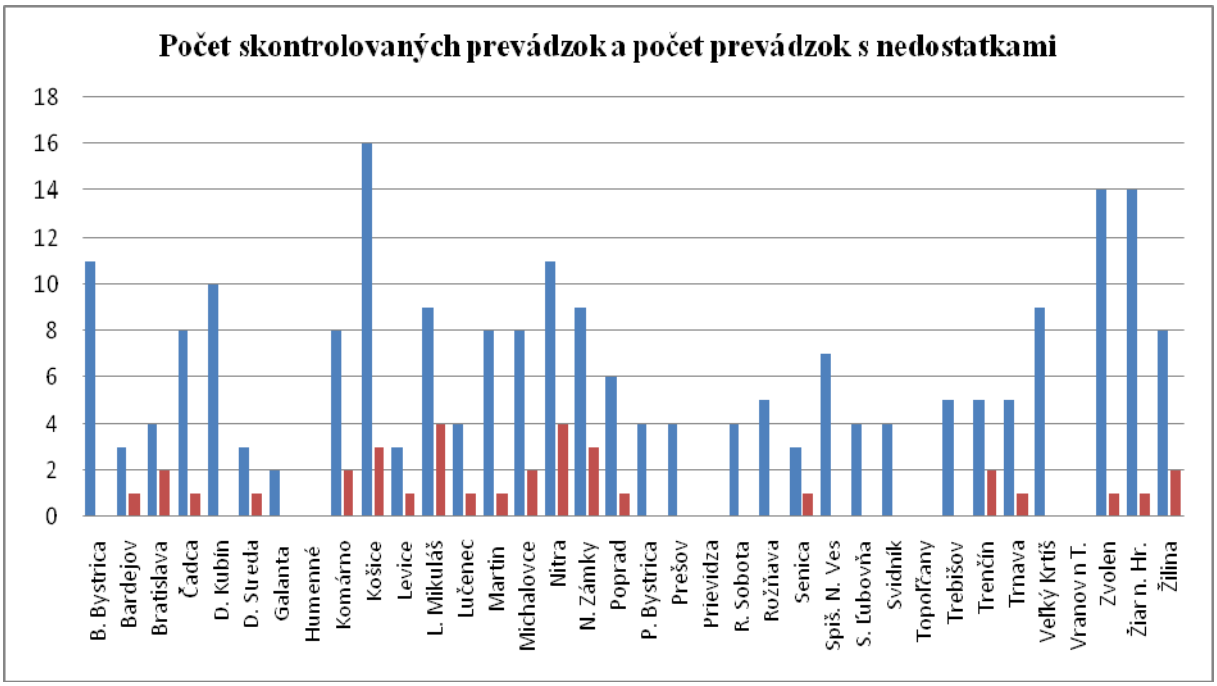

Najčastejšie zisteným nedostatkom pri kontrolách bolo nepredloženie osvedčenia o odbornej spôsobilosti zamestnancov pre výkon a manipuláciu s potravinami a pokrmami (zistené v 21 prípadoch), nezabezpečenie tečúcej teplej vody s teplotou najmenej 45°C v predsieni zariadenia na osobnú hygienu (v 10 prevádzkach) a nezabezpečenie osobitného vetrania (v 6 prevádzkach). V 5 prevádzkach sa zistili nedostatky vo funkčnosti WC pre zákazníkov (napr. poškodená doska vo WC pre ženy). V3 prevádzkach nebola zabezpečená čistota zariadení pre osobnú hygienu stravníkov na požadovanej úrovni, v predsieni toaliet chýbala nádoba na použité papierové vreckovky alebo zariadenie na osušenie rúk. Niektoré zo zistených nedostatkov boli odstránené ešte v priebehu výkonu úradnej kontroly.

Graf 2

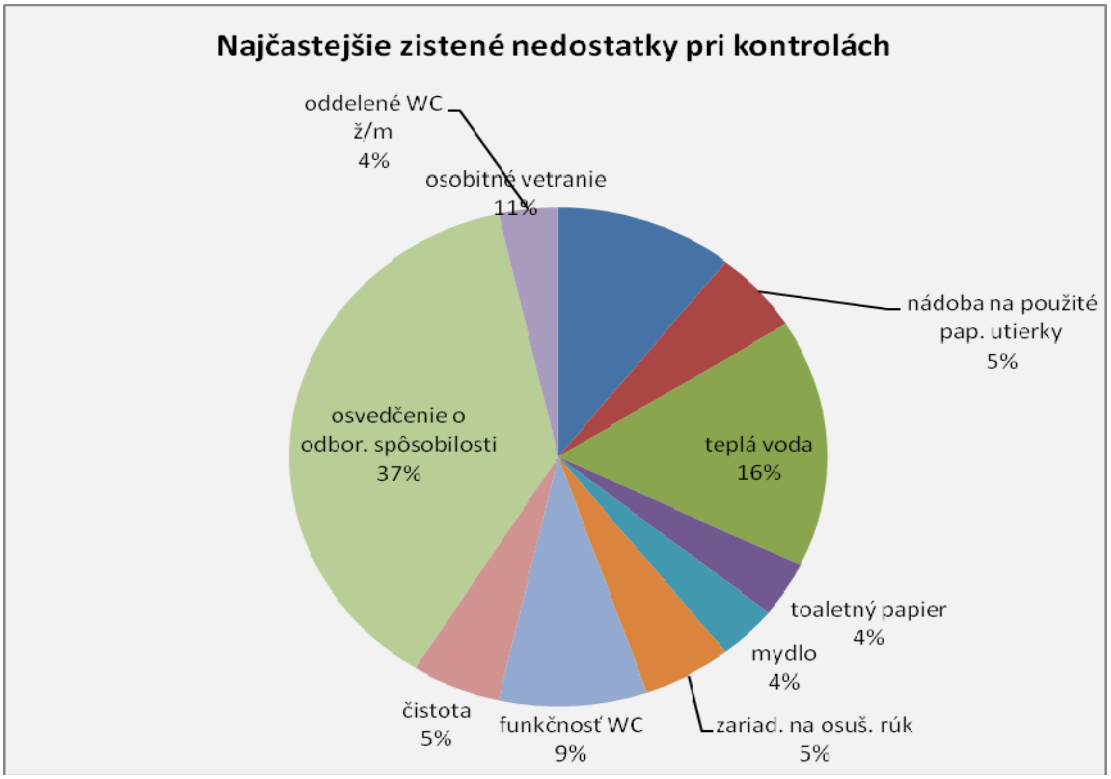

Okrem kontroly hygienických zariadení sa pracovníci RÚVZ pri kontrolách zamerali aj na prípadné iné nedostatky v kontrolovaných prevádzkach, pričom zistili 25 nedostatkov. Najčastejšie sa jednalo o zistenie surovín, polotovarov alebo potravín po dátume spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti, zmrazovanie hotových pokrmov alebo surovín, ktoré boli dodané do prevádzky v chladenom stave, neoznačené suroviny a polotovary v slovenskom jazyku.

Pri kontrolách boli **uložené 3 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov** podľa § 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.. Uložených bolo spolu **23 blokových pokút s celkovou sumou 796,- €** (najmä za nepredloženie osvedčenia o odbornej spôsobilosti zamestnancov pre výkon a manipuláciu s potravinami a pokrmami) a začatých bolo **10 správnych konaní** vo veci uloženia pokuty, **predpokladaná suma je 65 293,- €.** Správne konania boli začaté v prípade zistených závažných nedostatkov v kontrolovaných prevádzkach.

Záver:

Na základe výsledkov vykonaných kontrol uskutočnených pracovníkmi 32 RÚVZ so sídlom v Slovenskej republike (do kontroly sa nezapojili RÚVZ v Humennom, RÚVZ v Prievidzi, RÚVZ v Topoľčanoch a RÚVZ vo Vranove nad Topľou) možno konštatovať, že pri kontrolách bolo zistené zlepšenie hygienických podmienok poskytovania služieb v zariadeniach poskytujúcich stravovacie služby, vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt a motorestov.

Najzávažnejšie zistené nedostatky pri kontrolách, za ktoré boli uložené blokové pokuty, prípadne sa začali správne konania vo veci uloženia pokuty sa netýkali hygienických zariadení, ale v prevažnej miere sa jednalo o iné závažné nedostatky zistené pri kontrolách.

Sumárny prehľad výsledkov z mimoriadnej kontroly je uvedený v Prílohe 2.

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
hlavný hygienik Slovenskej republiky - zastupujúci

Príloha 1

Trasy pre výkon kontroly zariadení

D 2
- Bratislava, Malacky, Kúty

D 1
- Bratislava, Senec, Pezinok, Modra, Trnava, Piešťany, Nové Mesto n/V, Trenčín, Púchov, Považská Bystrica

Južná oblasť západoslovenského kraja
- Šamorín, Dunajská Streda, Veľký Meder, Komárno, Štúrovo
- Nitra, Nové Zámky, Dudince

Severné Slovensko, trasa na Poľsko
- Žilina, Martin, Dolný Kubín, Trstená, Zuberec, Oravice
- Žilina, Čadca

Liptovský región
- Ružomberok, Terchová, Liptovský Mikuláš, Demänovská Dolina

Banskobystrický región
- Banská Bystrica, Zvolen, Banská Štiavnica, Kremnica, Brezno

Vysoké Tatry
- Poprad, Vysoké Tatry (vrátane Štrbského Plesa), Kežmarok, Tatranská Javorina
- Červený Kláštor, Vyšné Ružbachy, Stará Ľubovňa

Spiš
- Spišská Nová Ves, Revúca, Rožňava, Gelnica

Južná oblasť stredného Slovenska
- Veľký Krtíš, Lučenec, Rimavská Sobota

Východ Slovenska
- Prešov, Bardejov, Svidník
- Košice, Michalovce, Trebišov, Vyšné Nemecké

V rámci týchto trás sa sústrediť na niektoré významné centrá cestovného ruchu, napr.:
- Bratislava, Senec, Dunajská Streda, Veľký Meder, Oravice, Terchová, Rajecké Teplice, Liptovská Mara, Bešeňová, Donovaly, Vyhne, Poprad, Vysoké Tatry, Slovenský Raj, Zemplínska Šírava, Domaša, Bardejov ...

(v závislosti od personálnych možností)

Príloha 2

Celkový sumár

Prehľad výsledkov kontroly dodržiavania hygienických podmienok pre osobnú hygienu stravníkov v zariadeniach poskytujúcich stravovacie služby, vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt a motorestov

1. **Počet prekontrolovaných PJ** .....218.....
   z toho počet PJ s nedostatkami .....35.....

2. **Živnostenské oprávnenie**
   chýbajúce v počte PJ .....0.....

3. **Rozhodnutie RÚVZ**
   vyšpecifikované požiadavky v zmysle
   vyhlášky č. 533/2007 v počte PJ .....218.....
   chýbajúce rozhodnutie v počte PJ . .....1.....

4. **Oddelené WC ž/m**
   nedostatky v počte PJ .....2.....

5. **Priamy vstup**
   nedostatky v počte PJ .....0.....

6. **Osvetlenie**
   nedostatky v počte PJ .....0.....

7. **Osobitné vetranie**
   nedostatky v počte PJ .....6.....

8. **Toaletný papier**
   chýbajúci v počte PJ .....2.....

9. **Nádoba na použité papierové utierky**
   chýbajúca v počte PJ .....3.....

10. **Teplá voda**
nedostatky v počte PJ .....10.....

11. **Studená voda**
nedostatky v počte PJ .....0.....

12. **Mydlo**
chýbajúce v počte PJ .....2.....

13. **Zariadenie na osušenie rúk, resp. utierky**
nedostatky v počte PJ .....3.....

14. **Funkčnosť WC**
nedostatky v počte PJ .....5.....

15. **Čistota**
nedostatky v počte PJ .....3.....

16. **Osvedčenie o odbornej spôsobilosti**
nedostatky v počte PJ .....21.....

17. **Nariadenie uzatvorenia prevádzky alebo jej časti**
počet PJ .....2.....

18. **Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.**
nedostatky v počte PJ .....3.....

19. **Oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty**
v počte PJ .....10.....
hodnota v € .....65 293,-....

20. **Uložené blokové pokuty**
v počte PJ .....23.....
hodnota v € .....796,-.....

21. **Iné zistené nedostatky**
nedostatky v počte PJ .....25.....

RÚVZ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
B. Bystrica	11/0																				
Bardejov	3/1													1						1/30	1
Bratislava	4/2									1						1				2/130	
Čadca	8/1									1			1		1					1/46	
D. Kubín	10/0																				
D. Streda	3/1																		1/200		1
Galanta	2/0																				
Humenné																					
Komárno	8/2															1					1
Košice	16/3															1			1/500	1/60	2
Levice	3/1							1	1			1	1								
L. Mikuláš	9/4						1			1						2				5/81	4
Lučenec	4/1									1											1
Martin	8/1									3						1	1		1/200		2
Michalovce	8/2						1			1						1			1/500	1/30	1
Nitra	11/4		1	1						2		1	1		1	2			2/700	2/100	2
N. Zámky	9/3															1		2	1/4000	4/109	1
Poprad	6/1																1			1/32	1
P. Bystrica	4/0																				
Prešov	4/0																				
Prievidza																					
R. Sobota	4/0																				
Rožňava	5/0																				
Senica	3/1			1				1	1						1	1			1/330		
Spiš. N. Ves	7/0																				
S. Ľubovňa	4/0																				
Svidník	4/0																				
Topoľčany																					
Trebišov	5/0																				
Trenčín	5/2						4							4		5				2/83	4
Trnava	5/1								1							3				1/30	1
Veľký Krtíš	9/0																				
Vranov n T.																					
Zvolen	14/1															1				1/50	1
Žiar n. Hr.	14/1															1				1/15	
Žilina	8/2																	1	2/400		2

Spolu	**218/ 35**	**-**	**1**	**2**	**-**	**-**	**6**	**2**	**3**	**10**	**-**	**2**	**3**	**5**	**3**	**21**	**2**	**3**	**10/ 65 293**	**23/ 796**	**25**

Vysvetlivky:

1 – počet prekontrolovaných PJ
2 – živnostenské oprávnenie
3 – rozhodnutie RÚVZ
4 – oddelené WC m/ž
5 – priamy vstup
6 – osvetlenie
7 – osobitné vetranie
8 – toaletný papier
9 – nádoba na použité papier. vreckovky
10 – teplá voda
11 – studená voda
12 – mydlo
13 – zariadenie na osušenie rúk
14 – funkčnosť WC
15 – čistota
16 – osvedčenie o odbor. spôsobilosti
17 – nariadenie uzatvorenia prevádzky
18 – opatrenia na odstránenie nedostatkov
19 – oznám. o začatí správneho konania
20 – uložené blokové pokuty
21 – iné zistené nedostatky